

Slovo k povzbuzení na neděli 21. května 2023, na 7. neděli velikonoční – A
Biblická čtení: Sk 1,12-14; Ž 27; 1Petr 4,13-16; Jan 17,1-11a

Milé sestry, milí bratři,

každá neděle je oslavou Kristova zmrtvýchvstání, Dnem Páně. V tom jsou si všechny během roku neděle rovny. Zároveň je ale **každá neděle** něčím jedinečná, liší se čímsi od ostatních, má svůj vlastní „nádech“. Nejvíce asi tím, v jaké je zrovna liturgické době. Jiné jsou tak neděle adventní, kdy si připomínáme čekání na Mesiáše, jiné neděle doby vánoční, prodechnuté radostí z jeho narození, o nedělích v liturgickém mezidobí je to zase jeho veřejné působení, o velikonocích je pak Kristovo zmrtvýchvstání zvlášť zdůrazněno. Na příští neděli zase připadají Letnice, oslava seslání Ducha Svatého.

Dnešní, již sedmá neděle velikonoční, má krom toho ještě jedno své **specifikum**. Je **jedinou nedělí** mezi čtvrtetní slavností Nanebevstoupení Páně a Letnicemi, a do velké míry tak v sobě koncentruje celých těchto devět dnů. Její jedinečnost asi nejlépe odrazilo **první čtení** ze Skutků apoštolů. V něm jsme slyšeli, jak apoštolé spolu s Pannou Marií, dalšími ženami a Ježíšovými příbuznými tento čas trávili **čekáním na «vyzbrojení mocí z výsosti»**, k čemuž je byl vyzval sám Pán Ježíš.

I pro nás všechny, nejen pro naše biřmovance, by náplní těchto dnů – **svatodušní novény** – mělo být vedle všeho ostatního aspoň něco tomuto biblickému čekání **podobného**. Měli bychom aspoň nějak **čekat** na ono «znovuvyzbrojení mocí z výsosti», připravovat se na nadcházející slavnost Seslání Ducha Svatého. Ve svém srdci – klidněme je chápeme jako svůj „osobní Jeruzalém“ – bychom měli **vzývat** Ducha svatého, pokorně **prosít**, abychom se znovu otevřeli jeho působení. Vždyť je to právě Duch Svatý, který je **Boží silou Ježíšovy** veškeré **přítomnosti**, nejen v celém křesťanství, ve světě a v církvi, ale právě i v našem vlastním **srdci a životě**. Duch Svatý je **Božím živlem**, silou všeho živého a dobrého, co jen ve světě i v nás je.

Není tudíž divu, že o **působení Ducha Svatého** jsou i **obě zbývající biblická čtení**.

První list Petrův, ze něhož je dnes druhé čtení, je jakýmsi shrnutím základů křesťanské víry a teologie. Je podivuhodnou **katechezí** o křesťanském životě, a to především **pro dobu zkoušek**; vzniká na začátku prvního pronásledování křesťanů v 60. letech 1. století. Celý list má velmi **praktický ráz**; vybízí, jak snášet protivenství a pronásledování, jakými procházeli už první křesťané, jak se v těchto situacích chovat. Nikdy tak nemůže ztratit na své **aktuálnosti**, neboť různé **těžkosti** k lidskému životu prostě patří, všichni lidé je musí snášet a rozhodně se nevyhýbají ani křesťanům, kteří přeci nejsou jinými lidmi než ostatní.

Spíše platí, že vedle toho, co potkává všechny lidi, to mohou být i různé **specifické těžkosti**, jež souvisí s naší vírou v Pána Ježíše a snahou ho následovat, pokud je upřímná a opravdová. **Z vnějšího světa** v podobě různých protivenství či pronásledování, jsou-li skutečně pro víru, nebo v podobě všech možných nepřijetí, nespravedlností či nepochopení, kéž by pro cestu dobra. **Ze světa vnitřního** jako jakousi «účast na Kristově utrpení» můžeme vnímat dokonce i pochybnosti, chvění a nejistoty, které naši víru provázejí, a v určitém smyslu dokonce i trýznivé výčitky vlastního svědomí, lituje-li, že někdo třeba i «zavraždil nebo okradl, že někomu ublížil nebo jen že se míchal do záležitostí druhých lidí», jak jsme četli. I tyto nás přeci **pronásledují** a musíme je **snášet**.

Petrova slova «Když musíte snášet urážky pro Kristovo jméno, blaze vám, neboť na vás spočívá Duch slávy, to je Duch Boží» můžeme tedy **vztáhnout** nějak na všechno soužení, které jen na člověka dolehne. Zvlášť na to **nezaviněné**, nespravedlivé, explicitně či implicitně «pro Kristovo jméno». Je-li však přítomna pokorná lítost, pak možná i na ta trápení, jež jsme si **způsobili** nějak sami.

Evangelium je dnes z Ježíšovy „**velekněžské modlitby**“, jíž vrcholí jeho „řeč na rozloučenou“ pronesená po poslední večeři. Máme před sebou **Kristovu prosbu**, aby ho Otec oslavil a aby jeho Boží sláva spočinula i na jeho učednících, tedy – kéž by – i na nás.

«**Sláva Boží**» je jedním z oněch komplexních novozákonních pojmů, zahrnujících v sobě mnohé, vlastně vše Boží v a na Ježíšovi, v jeho působení a jeho přítomnostech. Zejména v Janově evangeliu je však vždy nějak spojena, ba se kryje se **slávou kříže**, neboť jeho událost je **hodinou oslavení**, kvůli které Pán Ježíš přišel. V kříži se přeci nejvíce a nejzřejměji zjevila Boží sláva, protože se v něm zkoncentrovala všechna **Boží láska** k světu a nám. Ostatně teprve skrze kříž i **Kristovo lidství** vstoupilo do plnosti Boží slávy, Boží lásky, teprve po smrti a zmrtvýchvstání následovalo nanebevstoupení.

Kříž – ve všech svých podobách a odstínech, uskutečněních a metaforách – se má tedy stát **slávou i Ježíšových učedníků**. I jim, nám má být cestou do nebe, k životu věčnému, k oslavení Bohem a Boha.

Silou Boží slávy je **Duch Svatý**. Duch snesl Syna do lůna Panny, Duch vodil Ježíše jako Mesiáše po této zemi, Duch vzkřísil Syna z mrtvých – «byl oživen Duchem» čteme v Listu Židům – Duch posvěcuje a oživuje i nás, «jen v Duchu svatém je možné říci „Ježíš Kristus je Pán“», Duch je silou Boží i veškeré od ní odvozené lásky.

Na **Ducha Svatého** máme čekat, o **něj prosit**. Prosit také jako o **Boží sílu** pro nesení kříže, o **Boží lásku** k nesení kříže, o **lásku navzdory kříži**. Ducha Svatého můžeme dle Ježíšova slibu čekat jako Boží sílu všechna utrpení a trápení nejen přečkat, ale **osvědčit** se v nich. Jako Boží sílu ve všem a za všech okolností se snažit zůstat aspoň nějak podobný Ježíšovi, to znamená **milující**, aspoň bazálně. Duch Svatý je i Boží síla si **utrpení zvolit**, ztratit, obětovat se pro druhého, je-li toho **potřeba**.

Duch Svatý nám chce dát sílu věřit, doufat a především **milovat i v těžkostech**. Což vůbec není snadné, leckdy to vyžaduje takřka nadlidský výkon, vpravdě **Božský**. Ne nadarmo právě křesťanští mučedníci, kteří i v souženích navzdory lidské křehkosti věrně vytrvali na cestě Ježíšově, na cestě dobra, byli nazváni *martyroi*, „svědci“, svědky Boží slávy.

Utrpení, jež nemůžeme změnit a musíme je nést, ve kterém však zůstaneme aspoň nějak dobrými a milujícími, se totiž naplní Boží slávou. **Utrpení**, které obětí z lásky, je už samo jejím projevem.

Milé sestry, milí bratři, zkusme proto **vzývat Ducha Svatého**, každý třeba svým způsobem, anebo těmi formami, jež nám přinesla křesťanská tradice: pomocí svatodušních hymnů, modliteb či svatodušní sekvence (najdeme je i v kancionálu pod čísly 422 nebo 423).

Vzývejme Božího Ducha i tehdy, když je nám dobře, když se nám nic moc zlého neděje; kříže mohou přijít a s největší pravděpodobností také přijdou, vzývejme ho „do zásoby“.

Vzývejme Božího Ducha zvláště ve chvílích, kdy na nás všemožná trápení přijdou. **Vzývejme Ducha Svatého**, odušíme-li či dokonce rozpoznáme, že jsme povolání k nějaké oběti z lásky, jež umí ztrácet a vydat se; tehdy ho možná potřebujeme úplně nejvíc. **Vzývejme Ducha** však i tehdy, jsme-li skleslí sami ze sebe, ze své vlastní slabosti, z toho, co se stalo a už se nedá odestát; on snáší do našeho nitra Boží milosrdenství, aby i nás učinil milosrdnějšími.

Čiňme tak v těchto dnech **svatodušní novény**...